

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1343-1344/2552

นายอานนท์ สุราฤทธิ์โจทก์ นางถวิล เอี่ยมละออ กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1374, ป.พ.พ. มาตรา 1382, ป.วิ.พ. มาตรา 142, ป.พ.พ. มาตรา 1375

ย่อ / หลักกฎหมาย

เมื่อจำเลยทั้งสองให้การขัดแย้งว่าที่ดินพิพาทเป็นของจำเลยทั้งสองมาแต่ต้นมิได้แย่งการครอบครองไปจากโจทก์ จึงไม่มีประเด็นเรื่องการโต้แย้งการครอบครองเพราะการแย่งการครอบครองเกิดขึ้นได้แต่เฉพาะที่ดินเป็นของผู้อื่น เมื่อจำเลยทั้งสองอ้างว่าที่ดินพิพาทเป็นของจำเลยทั้งสองและจำเลยทั้งสองครอบครองทำประโยชน์ตลอดมาจึงไม่เป็นการแย่งการครอบครองที่ดินพิพาทจากโจทก์ คดีจึงมีประเด็นข้อพิพาทว่า โจทก์ฟ้องคดีเพื่อเอาคืนซึ่งการครอบครองที่ดินพิพาทภายใน 1 ปี นับแต่เวลาถูกแย่งการครอบครองหรือไม่ การที่ศาลชั้นต้นนำข้อเท็จจริงนอกประเด็นมาวินิจฉัยว่าเป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชนเป็นการไม่ชอบ เพราะการวินิจฉัยว่าโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องอันเป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชนต้องเกิดจากข้อเท็จจริงที่ได้มาจากการดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยชอบ

คำพิพากษา

คดีทั้งสองสำนวนนี้ศาลชั้นต้นพิจารณาพิพากษารวมกัน โดยให้เรียกโจทก์สำนวนแรกซึ่งเป็นจำเลยสำนวนที่สองว่า โจทก์ เรียกจำเลยที่ 1 และที่ 2 สำนวนแรกซึ่งเป็นโจทก์ที่ 2 และที่ 1 สำนวนที่สองว่า จำเลยที่ 1 และที่ 2 ตามลำดับ โจทก์ฟ้องสำนวนแรกและให้การกับฟ้องแย้งสำนวนที่สอง ขอให้บังคับจำเลยทั้งสองถอนคำคัดค้านการรังวัดออกโฉนดที่ดินพิพาท และห้ามจำเลยทั้งสองคัดค้านการออกโฉนดที่ดินของโจทก์อีก หากจำเลยทั้งสองไม่ดำเนินการให้ถือเอาคำพิพากษาของศาลแทนการแสดงเจตนาและให้จำเลยทั้งสองร่วมกันใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์เป็นเงิน 100,000 บาท จำเลยทั้งสองให้การสำนวนแรกและฟ้องกับให้การแก้ฟ้องแย้งสำนวนที่สองขอให้พิพากษาว่าที่ดินพิพาทเป็นของจำเลยทั้งสอง และจำเลยทั้งสองมีสิทธิครอบครองแต่ฝ่ายเดียว ห้ามโจทก์และบริวารเข้าเกี่ยวข้องในที่ดินพิพาท กับขอให้เพิกถอนคำร้องและยกเลิกการรังวัดออกโฉนดที่ดินของโจทก์ หากโจทก์ไม่ดำเนินการให้ถือเอาคำพิพากษาของศาลแทนการแสดงเจตนา และยกฟ้องแย้ง ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงฟังได้ว่านายสนั่นสามมีจำเลยที่ 1 และเป็นบิดาจำเลยที่ 2 เข้าที่ดินพิพาทจากโจทก์ เมื่อนายสนั่นถึงแก่ความตาย โจทก์ให้จำเลยทั้งสองเข้าที่ดินพิพาทต่ออีก 1 ปี ต่อมาจำเลยทั้งสองไม่ชำระค่าเช่า โจทก์แจ้งให้จำเลยทั้งสองรื้อถอนบ้านและออกไปจากที่ดินพิพาท จำเลยทั้งสองไม่รื้อถอนและครอบครองที่ดินพิพาทต่อมาถึงถือว่าเป็นการแย่งการครอบครองจากโจทก์ เมื่อโจทก์ฟ้องคดีนี้เกิน 1 ปี จึงไม่มีอำนาจฟ้องตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1375 ปัญหาดังกล่าวเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลมีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ ส่วนฟ้องแย้งของโจทก์เป็นฟ้องซ้อน พิพากษาว่า ห้ามโจทก์และบริวารเข้าเกี่ยวข้องในที่ดินพิพาท คำขอของจำเลยทั้งสองนอกจากนี้ให้ยก ยกฟ้องโจทก์ (ที่ถูก สำนวนแรก) และฟ้องแย้งโจทก์ (ที่ถูก สำนวนที่สอง) ค่าฤชาธรรมเนียมระหว่างคู่ความทั้งสองฝ่าย (ที่ถูกทั้งสองสำนวน) ให้เป็นพับ โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ทั้งสองสำนวนให้เป็นพับ

โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงฟังยุติตามคำพิพากษาศาลล่างทั้งสองโดยไม่มีคู่ความฝ่ายใดโต้แย้งในชั้นฎีกาว่าที่ดินพิพาทตามแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.1) เลขที่ 44 หมู่ที่ 1 (ปัจจุบันหมู่ที่ 6) ตำบลทุ่งพี้ (ทุ่งผึ่ง) อำเภอนองขาหาย่าง จังหวัดอุทัยธานีภายในกรอบเส้นสีแดงตามแผนที่พิพาทเป็นของโจทก์ให้จำเลยทั้งสองเช่าทำนาและปลูกบ้านพักอาศัยอยู่ สำหรับปัญหาตามฎีกาของโจทก์ที่ว่า โจทก์ฟ้องคดีเพื่อเอาคืนซึ่งการครอบครองที่ดินพิพาทภายใน 1 ปี นับแต่เวลาถูกแย่งการครอบครองหรือไม่นั้น เห็นว่า โจทก์บรรยายฟ้องว่า เดือนกันยายน 2541 โจทก์ยื่นคำขอรังวัดเพื่อออกโฉนดที่ดินพิพาทและนำเจ้าพนักงานที่ดินไปรังวัดที่ดินพิพาท แต่จำเลยทั้งสองคัดค้านโดยอ้างว่าจำเลยทั้งสองมีสิทธิดีกว่าโจทก์ โจทก์จึงขอให้ขับไล่จำเลยทั้งสองออกจากที่ดินพิพาทและให้จำเลยทั้งสองถอนคำคัดค้านการรังวัดออกโฉนดที่ดินของโจทก์ จำเลยทั้งสองให้การว่า ที่ดินพิพาทเป็นของจำเลยทั้งสอง โดยเข้าครอบครองทำประโยชน์ปลูกบ้านอยู่อาศัยเลี้ยงสัตว์ และปลูกผักสวนครัวตลอดมาเป็นเวลาเกินกว่า 20 ปีแล้ว โจทก์ไปยื่นคำขอรังวัดเพื่อออกโฉนดที่ดินพิพาทเป็นการโต้แย้งสิทธิของจำเลยทั้งสอง ดังนี้ เมื่อจำเลยทั้งสองให้การขัดแย้งว่าที่ดินพิพาทเป็นของจำเลยทั้งสองมาแต่ต้น มิได้แย่งการครอบครองที่ดินพิพาทไปจากโจทก์จึงไม่มีประเด็นเรื่องแย่งการครอบครองเพราะการแย่งการครอบครองจะเกิดขึ้นได้ก็แต่เฉพาะที่ดินเป็นของผู้อื่น เมื่อจำเลยทั้งสองอ้างว่าที่ดินพิพาทเป็นของจำเลยทั้งสองและจำเลยทั้งสองครอบครองทำประโยชน์ตลอดมาจึงไม่เป็นการแย่งการครอบครองที่ดินพิพาทจากโจทก์ คดีจึงไม่มีประเด็นข้อพิพาทว่า โจทก์ฟ้องคดีเพื่อเอาคืนซึ่งการครอบครองที่ดินพิพาทภายใน 1 ปี นับแต่เวลาถูกแย่งการครอบครองหรือไม่ การที่ศาลชั้นต้นนำข้อเท็จจริงนอกประเด็นมาวินิจฉัยว่าเป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชนเป็นการไม่ชอบ เพราะการวินิจฉัยว่าโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องอันเป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชนต้องเกิดจากข้อเท็จจริงที่ได้มาจากการดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยชอบ ที่ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์และศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษายืนมานั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วยเพราะเป็นการวินิจฉัยนอกประเด็น และปัญหาว่าศาลวินิจฉัยนอกประเด็นหรือไม่เป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้คู่ความจะได้ฎีกาขึ้นมา ศาลฎีกาก็มีอำนาจที่จะยกขึ้นวินิจฉัยเองได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 142 (5) ประกอบมาตรา 246 และ 247" พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยทั้งสองถอนคำคัดค้านการรังวัดออกโฉนดที่ดินฉบับลงวันที่ 9 ตุลาคม 2541 และห้ามจำเลยทั้งสองคัดค้านการออกโฉนดที่ดินพิพาทของโจทก์ หากจำเลยทั้งสองไม่ปฏิบัติให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาของจำเลยทั้งสอง และยกฟ้องของจำเลยทั้งสองในสำนวนหลัง ให้จำเลยทั้งสองชำระค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองสำนวนรวมสามศาลแทนโจทก์โดยกำหนดค่าทนายความรวม 5,000 บาท นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 6

องค์คณะ

วิรัช ชินวินิจกุล · สุทัศน์ ศิริมหาพฤกษ์ · ชูเกียรติ ตันทวิวงศ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/1343-1344/2552>